CÎT VA MAI DURA DILETANTISMUL ÎN CONDUCEREA TENISULUI NOSTRU DE MASĂ?

O dată cu disputarea finalei feminine a „C.C.E." (Progresul București—Sparta Praga) s-a încheiat, pentru cîteva luni, activitatea competițională internațională a fruntașilor noștri la tenis de masă. Desigur, ne bucură cucerirea trofeului „C.C.E." atît de către echipa masculină C.S.M. Cluj cît și de formația feminină Progresul București. Succesul jucătorilor clujeni a fost subliniat la timpul potrivit. Se cuvine să vorbim acum despre cîștigarea celei de-a IV-a ediții feminine a „C.C.E." de către Progresul. Cele trei componente ale formației, Maria Alexandru, Victoria Babiciuc și Carmen Crișan, aflate în pregătirea antrenorilor O. Holzman și N. Angelescu, au contribuit deopotrivă la realizarea acestui frumos rezultat. Victoria Babiciuc a cîștigat meciuri-cheie în semifinala cu T. S. C. Berlin și în partida decisivă din returul cu Sparta; Carmen Crișan și-a învins cele trei adversare întîlnite la Praga, iar Maria Alexandru — fără a străluci — a acumulat puncte prețioase în aproape toate meciurile susținute.

Adăugînd acestor succese și pe cele obținute la Balcaniada de la Brașov (5 titluri) am epuizat lista rezultatelor favorabile ale jucătoarelor și jucătorilor noștri de tenis de masă.

Din capul locului vom spune însă că victoriile enumerate mai sus nu ne pot mulțumi, întrucît adversarii întîlniți nu au fost de primă talie continentală. Este cazul să păstrăm proporțiile, să privim performanțele respective la dimensiunile lor reale! Acolo unde reprezentanții tenisului de masă românesc au avut ocazia să se întreacă cu cele mai bune „palete" de pe glob, iar noi, posibilitatea să facem comparații, a fost cea de-a 29-a ediție a campionatelor mondiale.

Competiția din capitala Suediei a însemnat însă — este în afara oricărei îndoieli — un pas înapoi pentru tenisul nostru de masă. Iar dacă ne gîndim că întrecerile de la Stockholm au fost incomparabil mai ușoare decît cele de la Ljubljana (1965) — absența jucătorilor chinezi facilitînd mult avansarea celorlalți competitori pe locuri fruntașe — evoluția slabă a reprezentanților noștri trebuie apreciată printr-un unghi mai critic. Pentru că, nici în asemenea condiții, Maria Alexandru, Eleonora Mihalca, Dorin Giurgiucă și ceilalți n-au reușit rezultate deosebite, unele fiind inferioare celor de acum doi ani, altele nesemnificative. Singura performanță care poate fi subliniată este calificarea cuplului Alexandru—Giurgiucă în semifinalele probei de dublu mixt. Mult prea puțin însă față de prestigiul tenisului de masă românesc, de veleitățile sale și de situațiile obiective concrete existente la ultima ediție a C.M. Iată, de altfel, cîteva exemple comparative ale rezultatelor obținute la Stockholm și la Ljubljana.

Echipe femei: Ljubljana 1965: *locul 4 după R. P. Chineză, Japonia, Anglia;* Stockholm 1967: *locul 6 după Japonia, U.R.S.S., Ungaria, Cehoslovacia, Anglia;* simplu femei: 1965: *Alexandru, singura europeană calificată în sferturi de finală (alături de 3 japoneze și 4 chinezoaice), iar în clasamentul dinainte de Stockholm Alexandru figura pe locul 6, după 2 jucătoare din Japonia și 3 din R. P. Chineză;* 1967: *Alexandru, locul 6, fiind precedată de 3 jucătoare japoneze, de sovietica Rudnova și de cehoslovaca Luzova.* Echipe bărbați: 1965: *locul 11;* 1967: *locul 9 (fără formația R. P. Chineză și după echipele clasate înaintea noastră și la Ljubljana, cu excepția Ungariei):* simplu bărbați: 1965 *(cu participarea a 15 jucători chinezi — din care 10 au ajuns atunci în primii 32, 8 între primii 16, 6 în sferturi): nici un clasat în primii 32;* 1967: *Negulescu și Cobîrzan calificați în primii 16, iar Giurgiucă în primii 32 și creditat cu locul 15 în clasamentul mondial.*

Așadar, fetele au avut de suferit pierderi grele, iar băieții — cu o garnitură care ființează de 8 ani — au obținut rezultate nesemnificative, aceleași de cînd există echipa. Să recunoaștem că — în comparație cu pretențiile și posibilitățile noastre — cele cîteva victorii realizate la Stockholm nu reprezintă mare lucru. Se putea mai mult? Categoric DA! Dar, cu condiția respectării unor principii care nu pot fi ignorate sub nici un motiv de sportivi, de antrenori, ca și de cei care conduc tenisul nostru de masă. Altfel, vine reversul medaliei, momentul cînd greșelile se plătesc. Și aceasta s-a întîmplat la C.M. din Suedia. Să ne explicăm...

Cum au concurat sportivii noștri la C. M.?

Calificativul nu poate fi decît mediocru – în general – iar în multe cazuri, submediocru. Evoluțiile jucătorilor români au stat mereu sub semnul fluctuațiilor de la o zi la alta, sau chiar de la un meci la altul, în intervalul a cîtorva ore sau minute. Alexandru, bunăoară, s-a „bătut" singură în partida cu maghiara Jurik, pentru ca – după aceea – s-o învingă extrem de ușor pe Koczian. În continuare, Maria a făcut o adevărată demonstrație în fața lui Bucholz și Simon, pentru ca să piardă apoi, lamentabil, la englezoaica Wright — mișcîndu-se cu încetinitorul. Dacă un neinițiat ar fi văzut meciul Alexandru – Wright, nu ar fi crezut că adversara lui Mary Wright este campioana Europei. De asemenea, împotriva Rudnovei – în sferturile de finală la simplu femei – după un început promițător, Alexandru s-a lăsat dominată și nu și-a mai revenit pînă la sfîrșit. De altfel, Alexandru a intrat într-o adevărată „vrie" o dată cu înfrîngerea suferită la Grinberg – în întîlnirea pe echipe. Caracterizarea comportării Mariei Alexandru ar suna astfel: în general joc crispat și, ca urmare, lipsă de concentrare, apatie, mobilitate slabă, apărare demodată și ineficace (departe sau de sub masă, mingi înalte, trimise la întîmplare), atacuri și contraatacuri rare și greșite (în special cele executate cu fente). Dar, lacuna cea mai evidentă în jocul Mariei Alexandru a fost lipsa de moral. În majoritatea cazurilor, M. Alexandru a apărut timorată, copleșită parcă de răspunderea pe care o avea. Or, cu o astfel de stare psihică, era și de așteptat ca ea să sufere atîtea eșecuri. Totuși, Maria Alexandru are o valoare bună și ea poate să concureze încă cu succes în arena internațională a tenisului de masă (victoriile ei consecutive asupra Martei Luzova din finala „C.C.E." sînt o dovadă în acest sens).

Pentru atingerea performanțelor la nivel continental și mondial, gradului înalt al pregătirilor și al capacității antrenorilor trebuie să li se adauge – în prezent – și aportul gîndirii proprii a sportivilor. Este tocmai ceea ce s-a resimțit cel mai mult în jocul Mariei Alexandru. De aceea, credem că în această direcție trebuie îndreptată toată atenția, dacă vrem ca talentata și valoroasa jucătoare să ne mai aducă satisfacții sportive.

Din partea Eleonorei Mihalca ne așteptam să nu se mai rezume la postura de secondantă a Mariei Alexandru. Dar, ea a rămas aceeași jucătoare modestă pe plan internațional. Cu excepția meciului cu Grinberg și oarecum cu Simon, Mihalca n-a arătat nimic deosebit. Ea a continuat să se îndepărteze prea mult de masă, nu a manifestat curaj și hotărîre în inițierea acțiunilor ofensive (mai ales cînd avea serviciul), a comis greșeli mai vechi: în dirijarea mingilor în jocul de mijloc, în executarea returului de serviciu. Disciplinată și perseverentă, Mihalca va putea face pași înainte dacă va efectua – conștient – un mare volum de muncă.

Mezina lotului nostru de la Stockholm a fost junioara Carmen Crișan – rezervă a echipei feminine. Crișan a jucat – în zece zile – patru meciuri; în rest a privit... Deși are aptitudini pentru a deveni o bună jucătoare (numără victorii la Grinberg și Luzova), Crișan se află abia în faza de învățare la tenis de masă. Dacă federația de specialitate a dorit să „grăbească" creșterea valorică a acestei tinere – uneori cam răsfățată! – trebuia să-i asigure și un calendar competițional internațional consistent. Dar, înaintea C.M., Crișan a fost trimisă doar la două concursuri, ceea ce este foarte puțin pentru asigurarea unui rodaj corespunzător. Jumătățile de măsură nu ajută la ridicarea performanțelor.

Nici evoluția băieților n-a satisfăcut. La echipe, în afara partidei (pierdută) cu R. F. a Germaniei, celelalte întîlniri n-au cerut prea mari eforturi, iar la probele individuale, Negulescu, Giurgiucă, Cobîrzan, Reti au susținut cîteva meciuri mai importante – comentate la timpul cuvenit. În general, însă, comportările au fost neconcludente. Poate că cei patru jucători nu împărtășesc aceste aprecieri pentru că, de fiecare dată, după vreun meci pierdut, Giurgiucă, Negulescu sau Reti spuneau cu multă seninătate: „Nu-i nimic, acum o lună am cîștigat eu la Miko în cutare concurs", sau. „Dacă mai joc cu Arndt de 20 de ori, îl înving de 21 de ori". Regretabilă concepție! Important era ca Miko și Arndt să fie înfrînți și la campionatele mondiale și nu numai la o competiție oarecare. Adevăratele valori se confirmă în primul rînd la concursurile de anvergură (C. M., C. E.)...

Și la Stockholm s-au făcut simțite în jocul sportivilor noștri aceleași și aceleași lacune sesizate de atîtea și atîtea ori: slabă rezistență fizică, execuții încetinite, forță redusă de lovire. Individualizînd, am observat – din nou – o serie de lipsuri: Giurgiucă (rever ca și inexistent, este pus în inferioritate în fața adversarilor care acționează în ofensivă permanentă, de lîngă masă), Negulescu (este în dificultate în fața apărătorilor cu „tăieturi ascuțite", concentrare insuficientă), Cobîrzan (este în impas la eforturi susținute și de durată mai lungă), Reti (se descurcă greu contra jucătorilor care folosesc efectele, are servicii și retururi slabe, este extrem de nervos). Fără îndoială, oricare dintre cei citați poate face încă progrese. Depinde de fiecare cum va înțelege să se pregătească. Mai apt însă pentru a aduce îmbunătățiri substanțiale jocului său ni se pare a fi Giurgiucă. Este mai tînăr și îi place să se antreneze ore în șir. Nu trebuie să-i fie însă indiferent cum se pregătește. Altfel, totul nu ar însemna decît o irosire de timp.

Încheind acest capitol al comportării sportivilor noștri la Stockholm, nu putem să nu semnalăm și două defecțiuni privind latura educativă. Am constatat că spiritul de colegialitate, de într-ajutorare reciprocă, este o noțiune nu tocmai bine cunoscută de băieții noștri. De cîte ori erau solicitați să vină la sală pentru a efectua schimburi de mingi, pentru încălzire, cu Maria Alexandru și Eleonora Mihalca, Negulescu, Giurgiucă și Reti invocau fel de fel de motive pentru a se sustrage de la această îndatorire primară. De asemenea, o impresie neplăcută a lăsat modul cum au înțeles Maria Alexandru și Giurgiucă să se prezinte la festivitatea de premiere (locul 3–4 la dublu mixt): în ținută de stradă. Și pentru că aminteam de proba de dublu mixt, trebuie spus că semifinala Fukazu, Kimura – Alexandru, Giurgucă a fost o simplă formalitate. Cauza? Evoluția incalificabilă a jucătorului nostru: lipsă de ambiție, de combativitate. Într-un cuvînt, Giurgiucă s-a comportat penibil.

Cît privește pregătirea pentru C. M., ea s-a desfășurat, în principal, sub îndrumarea antrenorilor Ella Constantinescu și F. Paneth, doi tehnicieni apreciați. Ca urmare, procesul instructiv-educativ a fost condus cu autoritatea cuvenită. Au existat însă și unele neajunsuri: pregătirile au început cu întîrziere, problemele lotului republican nu au fost dezbătute amănunțit în colegiul central de antrenori (lipsă de colaborare), nu s-a manifestat suficientă exigență față de sportivi, iar două aparate robot Stiga care au costat 400 de dolari au fost folosite doar într-o mică măsură.

Desigur, unele rezultate slabe înregistrate la ultima ediție a C. M. își au sursa și în procesul de instruire. Altele țin însă de domeniul răspunderii personale a sportivilor. Negulescu a pierdut la Arndt și toată echipa s-a... prăbușit (în partida cu R. F. a Germaniei), iar după înfrîngerea severă ce-i fusese administrată de Wright, Maria Alexandru spunea: „Nu pot să cîștig numai eu!"... În asemenea condiții, cine poate fi de vină decît jucătorii? Lotul nostru cuprinde oameni în toată firea, cu diferite profesii. Deci nu este vorba de niște copii... Este cazul – prin urmare – să se manifeste mai mult discernămînt, mai mult simț de răspundere.

Acesta este stil de muncă?

Fără îndoială, lipsurile semnalate, ca și altele, au făcut ca tenisul de masă românesc să regreseze, să nu țină pasul cu ritmul de dezvoltare existent pe plan internațional. Principala cauză a acestei evidente rămîneri în urmă constă însă în gravele deficiențe existente în activitatea celor care conduc acest sport, demonstrate și prin munca nesatisfăcătoare a secretarului general al F.R.T.M., tov. Sever Dăneț. Acesta — în cei aproape zece ani de cînd deține funcția de diriguitor al tenisului de masă (cu care n-are nici o contingență) n-a făcut de cele mai multe ori decît să-și dovedească incompetența, nefiind calificat să se ocupe — dar să mai și conducă — acest sport. Din acest motiv, munca de îndrumare și control a lăsat de dorit. Deși treburile au mers din ce în ce mai prost și rezultatele se văd (situația precară în care se găsește tenisul de masă — bază de masă redusă, penurie de jucători — seniori și juniori — de valoare certă), secretarul federației nu a luat măsuri eficiente. De exemplu, am vrea să știm cîți antrenori au fost sancționați pentru că nu-și fac datoria — în special în București? În schimb, pentru orice lucru, tov. Dăneț convoacă o ședință care, de regulă, înseamnă pierdere de timp și nu rezolvă nimic. Și astfel, timpul a trecut și tenisul de masă românesc a ajuns în pragul anonimatului (practic, la ora actuală avem doar doi jucători — Maria Alexandru, Giurgiucă — și atît).

Dar, pentru a ilustra și mai bine stilul și „pasiunea" cu care lucrează tov. Dăneț, vom relata doar un singur exemplu petrecut cu ocazia C. M. de la Stockholm. Antrenorul emerit F. Paneth care, împreună cu Ella Constantinescu, s-a ocupat de pregătirile lotului republican, era cît pe aci să nu plece la „mondiale". De ce? Foarte simplu: tov. Dăneț uitase — pînă în preziua deplasării — să-i întocmească formalitățile respective. Era și greu de ținut minte: doi antrenori! Dacă adăugăm și faptul semnalat cu cîtva timp în urmă, cu necunoașterea regulamentului „C.C.E.", avem o imagine aproape completă a „capacității" secretarului general al F.R.T.M. Este lesne de înțeles — acum — de ce în conducerea acestui sport domnește diletantismul, iar tenisul de masă se zbate în mediocritate. Cît privește biroul F.R.T.M., și aici unii membri sînt mai mult personaje de decor, nu au cunoștințele necesare. Indiscutabil — se cuvin a fi luate măsuri organizatorice, începînd cu secretarul federal. Altfel, eforturile vor fi în van. Întîi va trebui îmbunătățită radical munca de conducere a federației, ceea ce va duce firesc la o înviorare a întregii activități a acestui sport. Sugestii pot fi numeroase. Nu este însă calitatea noastră să alcătuim planul de muncă al forului de specialitate. Avem destui tehnicieni pricepuți și pasionați care — în colaborare — pot ajuta la redresarea acestui sport.

În ceea ce privește activitatea sportivilor fruntași, credem că antrenorul principal al loturilor republicane, Ella Constantinescu, trebuie să-și facă și mai mult simțită prezența, să-și facă mai ascultat cuvîntul. Apoi, considerăm ca la baza participării în echipele reprezentative să stea principiul selecției prin concursuri. Astfel se va împiedica existența senatorismului de drept. Un caz interesant în acest sens ni l-a oferit federația japoneză: Takahashi, unul din cei mai buni jucători din lume (locul 7 în clasamentul mondial înainte de Stockholm), a fost lăsat acasă pentru că s-a comportat slab la un concurs de selecție.

Una din sarcinile cele mai importante, de cea mai mare actualitate, este și problema creșterii elementelor tinere și talentate, cu aptitudini de a deveni sportivi de valoare. Mersul înainte la tenis de masă este condiționat de o cît mai fericită rezolvare a pregătirii copiilor și juniorilor. Aici, tot munca de zi cu zi a antrenorilor, îndrumați și controlați cu competență, poate da roade bogate.

Tenisul nostru de masă are o frumoasă tradiție și o prestigioasă carte de vizită pe tărîm internațional. Cu oameni care să-și iubească meseria, bine pregătiți, acest sport poate ieși din actualul impas, poate urca din nou cele mai înalte trepte ale ierarhiei internaționale. Dar, numai în condițiile arătate — fără diletantism, în primul rînd, în activitatea federației de specialitate.

CONSTANTIN COMARNISCHI